

Auteurs

M.C.A.P.J van Abeelen, arts

Kerntaken

De leerinhouden in dit basiswerk zijn gebaseerd op de kerntaken 1, 2, 3 en 4 van het kwalificatiedossier Doktersassistent. Deze kerntaken houden in dit verband in dat een doktersassistent in staat is om een eigen spreekuur te plannen en uit te voeren met inbegrip van de daarvoor noodzakelijke medisch-technische handelingen en administratieve verslaglegging. Ook is de doktersassistent in staat om zorgvragers met veel voorkomende chronische aandoeningen te begeleiden, voor te lichten en te adviseren.

Kernopgaven

Bij het voeren van een eigen spreekuur zal de nadruk liggen op de kerntaken 2, 3 en 4, terwijl bij het begeleiden van chronische patiënten vooral de kerntaken 1 en 2 aan bod zullen komen. Bij het voeren van het eigen spreekuur zal binnen het kader van de genoemde kerntaken vooral de kernopgave 2 'voldoen aan vereiste kwaliteit versus dat wat mogelijk is' centraal staan. De doktersassistent moet de beschikbare tijd zo goed mogelijk benutten om te waarborgen dat de geleverde zorg aan de vereiste kwaliteit voldoet. Dit vereist vooral organisatievermogen, communicatieve vaardigheden, een goede beheersing van de noodzakelijke medisch-technische handelingen en het kunnen functioneren onder druk.

Bij het begeleiden van chronische patiënten zullen met name de kernopgaven 1 'belangen en verwachtingen van de zorgvrager en de behandelaar versus belangen en verwachtingen van de doktersassistent' en 2 'voldoen aan vereiste kwaliteit versus dat wat mogelijk is' centraal staan. De doktersassistent moet, zonder de andere taken te verwaarlozen, zorgen voor klanttevredenheid bij de patiënten met chronische aandoeningen. Om dit goed te kunnen doen moet de assistent communicatief vaardig zijn, kennis van zaken hebben, klantgericht handelen en zorg dragen voor een goede verslaglegging.

Competenties

De competenties die vooral op kerntaak 1 van toepassing zijn:

- communiceren tijdens werkzaamheden;
- zorg dragen voor kwaliteit;
- rapporteren over de werkzaamheden.

De competenties die vooral op kerntaak 2 van toepassing zijn:

- beoordelen eigen bevoegdheid en bekwaamheid;
- communiceren tijdens werkzaamheden;
- bewaken van integriteit;
- voorlichten en adviseren;
- voorbereiden werkzaamheden;
- zorg dragen voor kwaliteit;
- klantgericht handelen.

De competenties die vooral op kerntaak 3 van toepassing zijn:

- beoordelen eigen bevoegdheid en bekwaamheid;
- communiceren tijdens werkzaamheden;
- functioneren onder druk;
- voorlichten en adviseren;
- voorbereiden werkzaamheden;
- zorg dragen voor kwaliteit;

- veilig en milieubewust werken;
- rapporteren over de werkzaamheden;
- uitvoeren van medisch-technische handelingen.

De competenties die vooral op kerntaak 4 van toepassing zijn:

- functioneren onder druk;
- voorbereiden werkzaamheden;
- zorg dragen voor kwaliteit;
- veilig en milieubewust werken;
- rapporteren over de werkzaamheden;
- organiseren en coördineren van werkprocessen.

Inhoudelijke verantwoording

De NHG-standaarden, het *Farmacotherapeutisch* en het *Diagnostisch Kompas* zijn leidraad geweest bij het schrijven van het boek.

Didactische verantwoording

Aan de structuur van dit basiswerk ligt geen uitgesproken didactisch principe ten grondslag. De ordening is, zoals in medische setting gebruikelijk, volgens orgaanstelsels.

Praktische tips

Als aanvulling op het basiswerk is een cd met vragen en antwoorden opgenomen. De vragen zijn in eerste instantie bedoeld om de leerling zelfstandig te laten controleren of de leerstof begrepen en eigen gemaakt is.

Het totaal aantal studiebelastingsuren wordt gesteld op 240. Als handvat kan daarbij de volgende verdeling dienen:

hoofdstuk	aantal SBU (studiebelastingsuren):
1.1 Een doktersassistente die spreekuren draait	12
1.2 De huisarts in historisch perspectief	
1.3 NHG-standaarden	
1.4 Protocollen	
1.5 Een eigen spreekuur	
1.6 Chronisch ziek, hoe voelt dat?	
1.7 De patiënt	
1.8 De omgeving	
1.9 Financiële aspecten	
1.10 Gezonde geest in een gezond lichaam	
1.11 Herhaalrecepten	
1.12 Controles door de assistente	
1.13 Luisterend oor	
2.1 Denken in risico's	
2.2 Arteriosclerose	
2.3 Risicofactoren	
2.4 Roken	
2.5 Cholesterol	
2.6 Hypertensie	
2.7 Adipositas	
2.8 Perifeer arterieel vaatlijden	
2.9 Coronaire hartziekten	
2.10 Hartfalen	
2.11 Ritmestoornissen	
2.12 Cerebrovasculair accident	

2.13 Preventie is maatwerk	
2.14 Het hypertensiespreekuur	
2.15 Stoppen met roken	
3.1 Obstructieve longziekten: Inleiding	28
3.2 Astma en copd	
3.3 Hoe vaak komen astma en copd voor?	
3.4 Wat is de oorzaak van astma en copd?	
3.5 De symptomen	
3.6 Anamnese en onderzoek	
3.7 Allergieonderzoek	
3.8 Longfunctieonderzoek	
3.9 Behandeling van astma en copd	
3.10 Het copd-spreekuur	
3.11 Waar doe je het voor	
3.12 Inhalatietechnieken	
4.1 Wat is suikerziekte?	40
4.2 Type 1 en type 2 ouderdomsdiabetes	
4.3 Diabetes Mellitus type 2	
4.4 Hoe wordt de diagnose gesteld?	
4.5 Renale glucosurie	
4.6 Het doel van de behandeling	
4.7 De instelling van diabetes type 2	
4.8 Controles van de diabetespatiënt	
4.9 De diabetespatiënt die insuline gebruikt	
4.10 De driemaandelijke controle	
4.11 De jaarlijkse controle	
4.12 Diabetes en oogziekten	
4.13 Het gebruik van de computer	
4.14 Diabetes en zwangerschap	
5.1 Bevolkingonderzoek	12
5.2 Cervixcarcinoom	
5.3 Bevolkingsonderzoek op cervixcarcinoom	
5.4 De doktersassistentie in opleiding	
6.1 Inleiding wrattenspreekuur	8
6.2 Verrucae	
6.3 Behandel mogelijkheden	
6.4 Het wrattenspreekuur	
7.1 Reumatische aandoeningen	12
7.2 Artrose	
7.3 Osteoporose	
7.5 Psychiatrie	24
7.6 Stemmingsstoornissen	
7.7 Persoonlijkheidsstoornissen	
7.8 Angststoornissen	
7.9 Slapeloosheid	
7.10 Verslaving	
7.11 Cognitieve stoornissen (stoornis in kennen en weten)	
7.12 Schildklierziekten	12
7.13 Huidaandoeningen	12
7.14 Neurologische aandoeningen	8
7.15 Maag-darmaandoeningen	12
7.16 Moehaid en anemie	20
Totaal	240

Bijzonderheden kernopgaven

- Voor alle genoemde kernopgaven geldt dat training vooral in de praktijklessen en in de werksituatie aan bod moeten komen. Dit basiswerk biedt de theoretische onderbouwing die nodig is om in die praktijksituaties adequaat te kunnen handelen.
- Bij de kernopgave 1 'belangen en verwachtingen van de zorgvrager en de behandelaar versus belangen en verwachtingen van de doktersassistent' staat vooral de klanttevredenheid van de chronische patiënt centraal. Daarvoor is niet alleen medisch-inhoudelijke deskundigheid een vereiste, maar ook communicatieve vaardigheid.
- Bij de kernopgave 2 'voldoen aan vereiste kwaliteit versus dat wat mogelijk is' gaat het in dit verband vooral om het tijdens het eigen spreekuur handhaven van een optimale kwaliteit onder tijddruk.
- Bij kernopgave 3 'zelfstandig afhandelen versus overleggen/overdragen' gaat het om de confrontatie met al dan niet complexe hulpvragen tijdens het eigen spreekuur. Naast het belang van het kennisaspect met betrekking tot de daar gepresenteerde aandoeningen, dient de leerling ook te leren dat overleggen niet een teken van onbekwaamheid is, maar juist van professioneel handelen binnen de eigen verantwoordelijkheid van de beroepsbeoefenaar.

Naslagwerken

- Farmacotherapeutisch Kompas;
- Diagnostisch Kompas;
- NHG- & CBO-standaarden.